

БАТОВСЬКИЙ АРТЕМ, здобувач вищої освіти
Науковий керівник – **БУРКОВСЬКА АННА**, доктор філософії (економіка),
доцент кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ТА ЇХ РОЛЬ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

У сільському господарстві, що постійно розвивається, гармонійне поєднання традиційних та сучасних технологій означає стрімкий рух до сталого прогресу. Оскільки населення планети зростає, а екологічні проблеми посилюються, використання технологій у сільськогосподарській практиці стає ключовою стратегією вирішення нагальних сільськогосподарських проблем [1].

Управління інноваціями в сільському господарстві відіграє ключову роль у досягненні сталого розвитку. В умовах глобальних викликів, таких як зміна клімату, зростання населення та обмеженість природних ресурсів, впровадження нових технологій і рішень стає невід'ємною частиною сучасного аграрного сектору [1]. Інновації допомагають не лише підвищувати продуктивність сільськогосподарських підприємств, але й зберігати екосистеми, підтримуючи рівновагу між економічною ефективністю та екологічною відповідальністю.

Однією з найважливіших сфер інновацій є впровадження технологій точного землеробства. Завдяки використанню супутникових даних, дронів і сенсорів, аграрії можуть детально аналізувати стан ґрунтів, моніторити ріст культур і прогнозувати майбутні врожаї з високою точністю [2]. Ці технології дозволяють економити ресурси, зокрема воду, добрива та пестициди, що знижує навантаження на довкілля і водночас підвищує врожайність. Управління такими інноваціями потребує чіткої стратегії, яка враховує як технічні, так і організаційні аспекти.

Окрім технологічних інновацій, важливу роль відіграють соціальні й організаційні зміни. Створення та розвиток кооперативів дозволяє малим і середнім фермерам об'єднувати свої ресурси, отримувати доступ до новітніх технологій і ринків, що забезпечує їм конкурентні переваги на глобальному рівні [3]. Ефективне управління такими коопераціями сприяє більш рівномірному розподілу економічних вигод серед усіх учасників сільськогосподарської системи.

Цифрові технології також змінюють підходи до ведення агробізнесу. Використання великих даних (Big Data) і штучного інтелекту відкриває нові можливості для аналізу ринків, прогнозування попиту і оптимізації виробничих процесів, що сприяє зниженню втрат у ланцюгах постачання і підвищує ефективність використання ресурсів [4]. Наприклад, за допомогою прогнозних моделей фермери можуть краще планувати посіви та врожаї, що знижує ризики від невизначеностей, пов'язаних із погодними умовами чи ринковими коливаннями.

Управління інноваціями також передбачає створення сприятливого

середовища для наукових досліджень та розвитку. Державні й приватні інвестиції в науково-дослідні проекти сприяють створенню нових сортів культур, стійких до зміни клімату, а також розробці методів біоінженерії, які допомагають підвищити якість і кількість продовольства [3]. Важливо, щоб ці дослідження впроваджувалися в реальну практику, що вимагає належного менеджменту на всіх рівнях аграрного сектора: від фермерів до державних інституцій.

Інновації в сільському господарстві також мають безпосередній вплив на сталий розвиток у глобальному масштабі. Вони дозволяють знизити негативний вплив на екосистеми, скорочуючи викиди парникових газів і зменшуючи використання хімікатів, які забруднюють ґрунти й водні ресурси [2]. Водночас вони сприяють підвищенню рівня продовольчої безпеки, забезпечуючи стабільні поставки продовольства для зростаючого населення світу, що особливо важливо в умовах кліматичних змін, коли традиційні методи господарювання стають менш ефективними.

Таким чином, управління інноваціями в сільському господарстві є складним і багатогранним процесом, який охоплює як технічні, так і соціальні аспекти. Впровадження новітніх технологій, створення кооперативів, інвестування в дослідження і розвиток, а також застосування сучасних цифрових рішень дозволяє не тільки підвищувати продуктивність сільського господарства, але й забезпечувати його стійкість у довгостроковій перспективі. Всі ці заходи сприяють досягненню цілей сталого розвитку, де економічне зростання узгоджується з екологічною відповідальністю та соціальною справедливістю.

Список використаних джерел:

1. Shebanina O., Klyuchnik A., Burkovska A., Caruso D. and Burkovska A. Providing labor income as a supporting factor of the food security. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2018. № 40(4). P. 597-608. DOI: <http://doi.org/10.15544/mts.2018.51>
2. Shebanina O., Burkovska A., Petrenko V., Burkovska A. Economic planning at agricultural enterprises: Ukrainian experience of increasing the availability of data in the context of food security. *Agricultural and Resource Economics*. 2023. Vol.9. No.4. Pp.168–191. <https://doi.org/10.51599/are.2023.09.04.08>.
3. Shebanina O., Burkovska A. Approaches to the Installation of the Subsistence Level in the Context of the Food Security in Ukraine. *Journal of Economics and Management Sciences*. 2018. Vol. 1. No. 2: 122–128. <https://doi.org/10.30560/jems.v1n2p122>.
4. Burkovska A., Shebanina O., Lunkina T., Burkovska A. Ensuring food security in the context of the sustainable development of agriculture. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*. 2021. №3(44). P.337-345. DOI: <https://doi.org/10.15544/mts.2021.%2030>

